

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG .../2021. (.....) AB HATÁROZATA

Alkotmányjogi panasz elutasításáról, és a közösségi médiaszolgáltatók tartalomszabályozásával kapcsolatos, mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában -
Alkotmánybíró párhuzamos indokolásával / különvéleményével - meghozta a következő

h a t á r o z a t o t :

1. Az Alkotmánybíróság a Nahátszentpéteri Törvényszék 2021. május 31. napján kelt ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

2. Az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – megállapítja, hogy az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdését sértő, mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenes helyzet áll fenn annak következtében, hogy a jogalkotó nem szabályozta a közösségi médiaszolgáltatók tartalomszabályozását a véleménynyilvánítás szabadságára tekintettel.

Az Alkotmánybíróság ezért felhívja az Országgyűlést, hogy a jogalkotási feladatának 2022. május 31-ig tegyen eleget.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Indokolás

I.

[1] Az Indítványozó – aki az alapügy felperese - az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Nahátszentpéteri Törvényszék ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg azt. Az indítványozó álláspontja szerint a döntések ellentétesek az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében rögzített véleménynyilvánítás szabadságával és sértik az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében foglalt egyenlő bánásmód követelményét.

- [2] Az Indítványozó –, aki az alapügy felperese, panaszindítványában előadta, hogy 2020. november 12-én bejegyzést tett közzé a közel félmillió követővel rendelkező közösségi média-csatornáján, amelyben kifejtette, hogy álláspontja szerint a közösségi média platformok algoritmus-vezérelt, sok esetben önkényes beavatkozása az állampolgárok véleménynyilvánítási szabadságába állami kontroll nélkül megengedhetetlen, ezért kezdeményezni fogja az Országgyűlésnél a közösségi médiaszolgáltatók törvényi szabályozását. Az Indítványozó ebbéli meggyőződésére tekintettel arra buzdította követőit, hogy mérsékeljék a közösségi média használatát, fogadják az algoritmusok által felkínált tartalmakat fenntartásokkal és a „komfortzónájukon kívüli tartalmakkal, a sajátjukkal ellentétes álláspontokkal is ismerkedjenek meg.” A bejegyzés közzétételét követő napon Indítványozó bejegyzését a közösségi média szolgáltató törölte, aki erről egy üzenetet kapott, miszerint a bejegyzés álhíreket tartalmazott.
- [3] Az Indítványozó ezt követően emelkedett hangvételű bejegyzésében tudatta követőivel a történetet, mire a szolgáltató az Indítványozó felhasználói fiókját ideiglenesen felfüggesztette. Ezt követően az Indítványozó a közösségi médiaszolgáltatóhoz fordult és jelezte, hogy a szolgáltató által használt algoritmus feltehetően tévesen szűrte ki a bejegyzését, majd később az általa használt szavak miatt tévesen zárolta a fiókját és kérte a fiók reaktiválását, illetve a bejegyzés helyreállítását. Tekintettel arra, hogy 2021. január 12-ig a közösségi média szolgáltató a megkeresésére nem reagált, a bejegyzés láthatóságát nem állította vissza, illetve a fiókot nem reaktiválta, az Indítványozó bírósághoz fordult.
- [4] Keresetében előadta, hogy álláspontja szerint a közösségi média szolgáltató jogellenesen korlátozta szólás- és véleménynyilvánítási szabadságát, mivel a bejegyzés nem volt más emberekre nézve sértő, más személyeket emberi méltóságukban nem sértett, kizárólag a közösségi platform üzleti érdekeire és jóhírnevére nézve lehetett sértő jellegű a bejegyzés.
- [5] Az Indítványozó a Nahátszentpéteri Törvényszékhez beadott keresetében előadta, hogy álláspontja szerint a közösségi médiaszolgáltató eljárása sértette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:43. § c) pontjában nevesített személyiségi jogát, mivel a közösségi médiaszolgáltató üzleti érdekére tekintettel őt – kifejtett véleményére tekintettel – hátrányos megkülönböztetésben részesítette. A Törvényszék a keresetet elutasította, mivel álláspontja szerint a hátrányos megkülönböztetés ténye minden kétséget kizáróan nem igazolható.
- [6] Az Indítványozó a Dehátszentpéteri Ítéltáblához nyújtott be fellebbezést, a másodfokú bíróság azonban az elsőfokú döntést helybenhagyta.

- [7] Az Indítványozó álláspontja szerint a közösségi médiaszolgáltató magatartása sértette az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében foglalt véleménynyilvánításhoz fűződő alapvető jogát, illetve az Alaptörvény XV. cikkében foglalt egyenlő bánásmód követelményét.
- [8] Az indítványozó álláspontja szerint a bíróság ítélete sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) és (7) bekezdésében foglalt tisztességes eljárásához való jogot és az Alaptörvény 28. cikkében foglalt alkotmánykonform és objektív teleologikus értelmezés követelményét, mert a bíróságnak azt a körülményt figyelembe kellett volna vennie, hogy az indítványozó számára nem állt rendelkezésre olyan más jogi eszköz, amelyre hivatkozással jogvédelemért folyamodhatott volna, így személyiségi jogainak megsértésére ultima ratio jelleggel hivatkozott.

II.

- [9] Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„IX. cikk (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

„28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

III.

- [10] 1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján azt vizsgálta, hogy a panaszindítvány megfelel-e az Abtv.-ben foglalt formai és tartalmi követelményeknek. Az Abtv. 27. §-a alapján az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”
- [11] Az Abtv. 30. § (1) bekezdéséből következően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése pedig rögzíti, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, melynek részleteit az (1a) és (1b) bekezdések szabályozzák.
- [12] Az indítványozó az Abtv. 51. § (1) bekezdése alapján megjelölte a jogosultságát, valamint az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést, az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását.
- [13] Megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Az indítványban kifejtette az Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont], és kifejezetten kérte a vonatkozó bírói döntés megsemmisítését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [14] Az indítványozó a támadott döntést 2021. május 31-én kapta kézhez, a panaszindítványát 2021. június 10-én – az Abtv. 30. § (1) bekezdésben rögzített határidőn belül – nyújtotta be. Megállapítható, hogy a Dehátszentpéteri Ítéletábla ítéletével szemben nem állt további rendes jogorvoslat a rendelkezésére. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a rendkívüli jogorvoslat biztosítása nem fakad a jogorvoslathoz való jogból {3342/2017. (XII.20.) AB Határozat Indokolás [31]}, a jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra és a perújításra mint rendkívüli jogorvoslatra, tehát a felülvizsgálati eljárás és perújítás kezdeményezése nem előfeltétele az alkotmányjogi panasz benyújtásának, ezért az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslatot kimerítette. {3221/2020. (VI. 19.) AB végzése, Indokolás [14]}.
- [15] Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség aggályát, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen

fel. E két feltétel közül az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását.

- [16] E tekintetben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az ügy az Alaptörvény IX. cikkében biztosított véleménynyilvánítás szabadságával összefüggésben felvetette azt a kérdést, hogy az Indítványozó bejegyzésének törlése, majd pedig a fiókjának ideiglenes felfüggesztése sérti a véleménynyilvánítás szabadságát. Az Alkotmánybíróság jelen alkotmányossági vizsgálat során is figyelemmel volt arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvény és az abban elismert jogok védelmére hivatott {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]; 3043/2021. (II.19) AB határozat, Indokolás [41]}.
- [17] Továbbá az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a közösségi oldalak a technológiai és társadalmi változások következtében a mindennapi élet meghatározó részévé váltak, ezért a közösségi oldalakon kifejtett vélemények kinyilvánításának szabadsága a teljes társadalmat érintő kérdés. Példaként az egyik legnagyobb közösségi médiaplatform létrehozott egy olyan független testületet, amely A Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának a véleménynyilvánítás szabadsága tesztjére hivatkozva kvázi-alapjogi értékelést végez a platformon található tartalmak között, de ez a szint alacsonyabb, mint az AB által megállapított standardok. Az említett közösségi oldal tartalomszabályozása nem védi a gyalázkodó megnyilvánulásokat, az Alkotmánybíróság gyakorlata viszont az, hogyha egy közlés nem öncélú gyalázkodás, hanem egy közéleti kérdés megvitatására irányul, akkor „a sértő, erős kifejezések (adott esetben a trágár kifejezések is) a védelmi körbe tartoznak, a véleménynyilvánítás korlátját ez esetben csak az emberi méltóság érinthetetlen magva jelenti” {3322/2019. (XI. 26.) AB határozat, Indokolás [25]}. Tehát a közösségi oldalak magánszabályozása alkotmányos jelentőségű kérdés, az Alkotmánybíróság állásfoglalására van szükség.

IV.

- [18] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [19] 1. A véleménynyilvánítás szabadsága kitüntetett helyet foglal el az alapjogok hierarchiájában, csak kivételes esetben korlátozható. A szólás- és véleménynyilvánítás szabadsága biztosítja a demokratikus társadalmi párbeszédet, az ún. kommunikációs jogok „anyajoga”. Lehetővé teszi az egyén önkifejezését és megalapozza a részvételét a társadalmi és politikai folyamatokban {30/1992. (V. 26.) AB határozat}.

[20] A nemzetközi joggyakorlatban is megjelent az az irány, hogy a nyilvánosság számára nyitott, közügyek megvitatására alkalmas oldalak a magántulajdonú infrastruktúra ellenére közfórumnak minősülnek, illetve azt is kialakította a nemzetközi gyakorlat, hogy a közösségi platform közkommunikációs térnek számít. A politikai szólásszabadság különös védelme az EJEB joggyakorlatában az egész jogrendszert átható követelmény, amelyet - egyéb körülményekre is tekintettel, de - minden esetben alkalmazni kell, amikor a vitatott véleménynyilvánítás a közösséget érintő kérdésben, a közügyek megvitatása során hangzik el [EJEB, Wabl kontra Ausztria (24773/94), 2000. március 21. és EJEB, Jerusalem kontra Ausztria (26958/95), 2001. február 27., valamint EJEB, Print Zeitungsverlag GmbH. kontra Ausztria (26547/07), 2013. október 10.]. A pártpolitikai vitákon túl a közösséget érintő egyéb kérdések megvitatásának szabadságát is különös erővel védi a véleménynyilvánítás Egyezményben biztosított joga. [EJEB, Thorgeirson kontra Izland (13778/88), 1992. június 25., 64. bekezdés]. Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján a véleménynyilvánítási szabadság védett tárgya maga a vélemény, tekintet nélkül érték- vagy igazságtartalmára, melynek egyik, egyre inkább elterjedő megjelenési formája az interneten történő kommunikáció {19/2014. (V. 30.) AB határozat [52]}. A véleménynyilvánítás szabadságának külső korlátai vannak csak; amíg egy ilyen alkotmányosan meghúzott külső korlátba nem ütközik, maga a véleménynyilvánítás lehetősége és ténye védett, annak tartalmára tekintet nélkül {30/1992 (V. 26.) AB határozat [V. 3.]}. A nemzetközi joggyakorlatban is megjelent az az irány, hogy a nyilvánosság számára nyitott, közügyek megvitatására alkalmas oldalak a magántulajdonú infrastruktúra ellenére közfórumnak minősülnek, illetve azt is kialakította a gyakorlat, hogy a közösségi platform közkommunikációs térnek számít. Ezáltal felmerül annak kérdése, hogy az közösségi médiaplatform közfórumnak minősül-e. Ekképpen az Alkotmánybíróság határozott álláspontja szerint a közösségi oldal amellet, hogy a nyilvános kommunikáció átvitt értelemben vett helyszíne, közfórum is, mivel nagy tömegek számára biztosít lehetőséget a kommunikációra. Ekképpen leginkább egy köztérhez vagy egy előadóteremhez hasonlítható, mert nagy tömegek számára elérhető és a véleménycsere fontos helyszíne. A közfórum jelleg jelentősége azért is vitathatatlan, mert manapság széles tömegek a közösségi oldalakról tájékozódnak. Ugyan a közösségi médiaszolgáltatók valódi monopolhelyzetben nincsenek, a kitiltott felhasználó más platformon vagy a való életben is kifejtheti véleményét, azonban a gyakorlatban mégis megkerülhetetlenek, hiszen annyi embert hagyományos

módszerekkel nem tud olyan gyorsan és hatékonyan megszólítani egy adott esetben félmillió követővel rendelkező felhasználó. Ez a közfórum jelleget még tovább erősíti.

- [21] A közösségi oldal felhasználási feltételei a véleménynyilvánítás szabadságát védik, a gyakorlatban azonban aggályos, hogy az érvényesülni tud-e, mivel a közösségi médiaszolgáltató gazdasági érdeke jelentős, felülírhatja a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő érdekét. Jelen ügyben az Indítványozó bejegyzése alkalmas volt arra, hogy más felhasználókat, vagy akár potenciális regisztrálókat tántorítson el a szolgáltatás igénybevételétől. Ez egyértelműen az üzleti érdekeit sérti, mivel a közösségi oldal motivációja az, hogy a felhasználók jól érezzék magukat a szolgáltatások igénybevételekor, ne találkozzanak felkavaró, zavaró tartalmakkal, számukra kellemesnek ható közeggel szembesüljenek az oldal használatakor. Ezáltal olyan vélemény is törlésre kerülhet, amit a platformon kívül az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadsága védelemmel illet.
- [22] A magyar jog keretei között a felhasználók és a platform közötti viszony szerződéses jogviszonyként határozható meg, így a szerződési jogon, fogyasztóvédelmi szabályokon keresztül lehetséges a közösségi oldallal vitába szállni. Ennek menete az, hogy a felhasználók regisztrációkor a felhasználási feltételeket elfogadják. Tehát egy szolgáltatást vesznek igénybe, melynek feltételeit a közösségi oldal szabja meg. Ezekkel a feltételekkel regisztrációkor nem lehetséges részben nem egyetérteni, teljesen el kell őket fogadni, mely esetben azok a szerződéses jogviszony részévé válnak. A sikeres regisztráció érdekében felhasználási feltételekkel egyidejűleg kötelező elfogadni azokat az alapelveket, amelyek szükséztlenül ugyan, de meghatározzák, hogy melyek azok a témák, illetve tartalmak, amelyek közzétévei a bejegyzésük törlésére számíthatnak.
- [23] A gazdasági érdek tehát a gyakorlatban előbbre helyeződik az alapjog érvényesülésénél, ami nem megengedhető, a jövőbeli szabályozásnak garanciákat kell tartalmaznia arra nézve, hogy a véleménynyilvánítás nem esik szükségtelen és aránytalan korlátozás áldozatául.
- [24] Az értesítési-eltávolítási eljárás keretében - melyet az az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény szabályoz - az állam által büntetni rendelt tartalmakat a közösségi oldalnak el kell távolítania (szerzői jogsértés vagy bűncselekmény megvalósulása esetén). A Pécsi Ítéltáblának a 2013. márciusi ítéletével (Pf.VI.20.776/2012/5.) egybehangzóan az Alkotmánybíróság álláspontja a következő: „Az interneten hozzáférhető honlap fenntartója (közvetítő szolgáltató) akkor tartozik

polgári jogi felelősséggel a honlapra mások által feltöltött ún. kommentek jóhírnevet sértő tartalmáért, ha a tudomásszerzést követően haladéktalanul nem intézkedik a jogsértő tartalom eltávolítása iránt.” A nemzetközi joggyakorlatban van már példa arra, hogy a hatályos szabályozás határidőt szab a meghatározó közösségi médiaszolgáltatók eljárásának, amely határidőnek elmulasztását súlyosan szankcionálja. Ez a folyamat működik fordított irányban is, a közösségi oldal által szabályzatot sértőnek minősített tartalom visszaállítására szűk körben van mód, például az egyik legnagyobb közösségi oldal által létrehozott független bizottság döntései lehetővé teszik ezt.

- [25] A közösségi oldalak működése számos, a véleménynyilvánítás szabadságával kapcsolatos aggályt vet fel, ezért az Alkotmánybíróság álláspontja szerint szükség van ezen platformok szigorúbb szabályozására. Az Alkotmánybíróság megvizsgálta azokat a szempontokat, amelyeket a közösségi oldal tartalomszabályozó eljárásában kritikusnak talál és amelyek esetében változtatást tart szükségesnek, ezekre tekintettel hívja fel a jogalkotót a szükséges lépések megtételére és állapítja meg a mulasztásban megvalósuló alaptörvény-ellenességet.
- [26] Az Alkotmánybíróság megvizsgálta a közösségi médiaszolgáltató eljárásrendjét, a tartalmak eltávolításának mechanizmusát és a jelen ügy esetében tapasztalt eljárás kapcsán megállapította, hogy nem megfelelő a kommunikáció a felhasználó és a közösségi oldal között. Fiókja felfüggesztésére hiába reagált visszaállítási kérelemmel az Indítványozó, választ sem kapott.
- [27] A közösségi oldal meghatározott időn belüli válaszadási kötelezettségének bevezetése elősegítené a jelenlegi helyzet javulását. Továbbá részletesebben taglalt, a gyakorlatban kevésbé rugalmasan kezelhető szabályzat szükséges. Például a jelen ügyben szereplő álhír fogalma tág, kevés támponthoz férhet hozzá az Indítványozó azt illetően, hogy mi lehet a bejegyzés eltávolításának, illetve a fiók felfüggesztésének pontosabb indoka, mindezek nem tesznek eleget a jogbiztonság követelményének. Az Alkotmánybíróságnak következetes a gyakorlata azzal kapcsolatban, hogy a jogállamiságnak [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés] nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. „A jogbiztonság az állam – és elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, és egyértelműek legyenek. Működésüket tekintve kiszámíthatónak és előreláthatónak kell lenniük a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.” {31/2012. (VI. 29.) AB

határozat, Indokolás [25]; 25/2020 (XII. 2.) AB határozat, Indokolás [58]; 56/2010 (V.5.) AB határozat [2.2]}

- [28] A tartalmak szabályozásának, azaz a moderálásnak a folyamata is átláthatóbb kell, hogy legyen. A döntés meghozatala sem nyilvános, indoklást nem tartalmaz, így nem szolgál arra, hogy a jóhiszemű, szabályzatot nem értő felhasználók elkerülhessék a moderálást. Az Alkotmánybíróság javasolja az előbbi szempontok figyelembevételét a jövőbeli szabályozás megalkotásakor.
- [29] Az Indokolásban kifejtettek szerint a panaszindítvány a véleménynyilvánítás szabadságának megsértése tekintetében a jelenlegi magyar jogszabályi környezetben nem megalapozott, a továbbiakban az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy a kialakult helyzet sérti-e az indítványozó által hivatkozott egyenlő bánásmód követelményét.
- [30] 2. Az Alkotmánybíróság az indítványozó általmegjelölt Alaptörvény XV. cikkben foglalt alapjog, az egyenlő bánásmód sérelmét megvizsgálta és a következőket állapította meg. Egyrészt az Indítványozó előadta, hogy feltételezése szerint a közösségi oldal eltérő véleményére tekintettel törölte az általa megformált véleményt, ezzel aktív politikaformáló erővé vált.
- [31] Az Alkotmánybíróság határozott álláspontja szerint az egyenlő bánásmód megsértésének megállapíthatóságát önmagában megalapozhatja a platform üzemeltetőinek „ideológiájától” eltérő politikai vélemények törlése, ezért szükséges a vizsgálata. Ahogy azt az Alkotmánybíróság már korábbi állásfoglalásai során is megállapította és azóta több alkalommal megerősítette {3285/2020. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [27], valamint 24/2019. (VII. 23.) AB határozat, Indokolás [73]-[74]} „a megkülönböztetés alkotmányosságának vizsgálatakor alapvetően abból kell kiindulni, hogy a diszkrimináció tilalma nem jelenti azt, hogy minden különbségtétel tilos, hanem azt az elvárást fogalmazza meg, hogy a jognak mindenkit –egyenlő méltóságú személyként kell kezelnie {3024/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [47]}. Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének sérelme miatti alaptörvény-ellenesség akkor állapítható meg, ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos – homogén – csoportba tartozó (egymással összehasonlítható helyzetben lévő) jogalanyok között tesz különbséget, és a különbségtétel nem igazolható: az eltérő szabályozásnak nincs észszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka, vagyis önkényes” {23/2016. (XII. 12.) AB határozat, Indokolás [99]} Az Indítványozó által közzétett bejegyzés azonban – politikai jellegétől függetlenül – olyan tényállításokat tartalmazott, melyek az egyes közösségi médiaszolgáltatók

jó hírnevét károsan befolyásolhatják, amelyre tekintettel a bejegyzés eltávolításának kellő súlyú alkotmányos indoka van, ezért nem tekinthető önkényesnek.

- [32] Az Indítványozót követő felhasználók számától sem függhet a kontrolltevékenység jogalapja, ahogyan az Indítványozó közszereplői minősége sem mérvadó. Bár a több személyt elérő véleményformálók számára méltánytalannak tűnhet, hogy az általuk közzétett posztokat törlik, de egy kevesebb követővel rendelkező felhasználó hasonló tartalommal bíró bejegyzése is ugyanúgy eltávolításra kerülhet a felhasználási feltételek alapján. Ez tehát nem lehet alapja az egyenlő bánásmód megsértésének, hiszen ebben az esetben a közösségi oldalnak éppen a fordítottját, előnyben kellene részesítenie a sok követővel rendelkező felhasználókat.
- [33] Az Indokolásban foglaltak alapján az Indítványozót „megkülönböztető” ismérvek nem szolgálnak hátrányos megkülönböztetés alapjául, ennek hiányában a panaszindítvány az egyenlő bánásmód követelményének megsértése tekintetében nem megalapozott.
- [34] 3. Az indítványozó hivatkozott továbbá arra, hogy a bíróság figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy a jogvédelemhez folyamodása során, más jogi eszköz hiányában, ultima ratio jelleggel hivatkozott a személyiségi jogainak a megsértésére.
- [35] Az Indítványozó álláspontja szerint a bíróságnak az Alaptörvény XXVIII. és 28. cikkeinek figyelembevételével ezen körülményre külön tekintettel kellett volna lennie. Az Alaptörvény XXVIII. cikke alapján mindenkinek joga van független és pártatlan bíróság előtti igényérvényesítéshez.
- [36] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a XXVIII. cikkben lefektetett alapjog nem sérült, mert az Indítványozó élt azon jogával, hogy bíróság előtt megtámadja a közösségi médiaszolgáltató által hozott intézkedést.
- [37] Az Indítványozó a közösségi médiaszolgáltató felületén fogyasztónak minősül, így a szolgáltató által kiadott szabályzat szerint az ügyet jogosult magyarországi bíróságra benyújtani. Az ügyben mind a Nahátszentpéteri Törvényszék, mind a Dehátszentpéteri Ítéletábla döntést hozott, ezáltal nem állapítható meg a XXVIII. cikk sérelme.
- [38] A tisztességes tárgyalásnak nem követelménye annak a körülménynek a bíróság általi figyelembevétele, hogy más jogi eszköz nem állt az Indítványozó rendelkezésére az igénye érvényesítésére. A bíróságok a hatályos jogszabályok alapján jártak el, külön szabályozás hiányában nem térhetnek el a jogszabályokban megállapított rendelkezésektől. A bíróságnak arra kell tehát törekednie, hogy az előtte folyamatban lévő ügyben alkalmazandó anyagi jogi és eljárásjogi normák adta értelmezési mozgástér keretein belül az ügy alapjogi érintettségére tekintettel legyen, és az érintett alapjog

alkotmányos tartalmát döntésében – összhangban az alkalmazandó normákkal – érvényre juttassa. Abban az esetben ugyanis, ha az alkalmazandó normának nincs ilyen értelmezési lehetősége, felmerül a norma alaptörvény-ellenessége {3002/2018. (I. 10.) AB határozat, Indokolás [58]; 23/2020. (VIII. 4.) AB határozat, Indokolás [38]–[39]}. Az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírósági döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatakor az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmának érvényre juttatása mellett azt is vizsgálja, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság a jogszabály célját az alkotmányosan szükséges mértékben figyelembe vette-e {23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [24]; 3043/2021 (II.19.) AB határozat, Indokolás [44]}.

- [39] 4. Az Indítványozó panaszindítványában hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében alkotmányjogi panasz csak az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének valószínűsítésére alapítható.
- [40] Az Alaptörvény 28. cikke azonban nem alapjogot tartalmaz, hanem a bíróságok felé fogalmaz meg a működésükre irányulóan elvárásokat, így az abban foglaltak egyedi érintett vonatkozásában megvalósuló alapjog sérelemhez nem vezethetnek, arra alkotmányjogi panasz önmagában nem alapítható. Ezt az irányelvet az Alkotmánybíróság már a 3184/2016. (X. 4.) AB végzésében lefektette, majd több ízben megerősítette az évek során {3257/2016 (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [13]; 3043/2021. (II. 19.) AB határozat, Indokolás [20]}, a körülményekben azóta lényeges változás nem állt be, ezért nem indokolt a kialakított gyakorlattól való eltérés. Az Alaptörvény indítványozó által megjelölt egyéb rendelkezésinek érdemi alkotmányossági vizsgálata során az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 28. cikkére is figyelemmel alakította ki álláspontját.
- [41] Tekintettel arra, hogy a közösségi médiaszolgáltató felhasználók bejegyzéseit eltávolító gyakorlata sérti a véleménynyilvánítás szabadságát, a jogalkotónak megoldást kell találnia annak érdekében, hogy ezt az alaptörvény-ellenes helyzetet feloldja. Ehhez kézenfekvő alkotmányos megoldás olyan jogszabály megalkotása, amely feltételeket szab a közösségi médiaszolgáltatóknak.
- [42] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiekben kifejtettek alapján az alkotmányjogi panaszt elutasította és felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotási feladatának 2022. május 31-ig tegyen eleget.
- [43] 6. Az Alkotmánybíróság a bírói ítélet elleni alkotmányjogi panasszal összefüggésben a következőket jegyzi meg. Az adott ügyben – ahogy ez ismertetésre került – az eljáró bíró a jogszabályi keretek között nem juthatott más döntésre. A jelen döntésben

megfogalmazott alkotmányellenes mulasztás jogalkotói pótlását követően azonban az indítványozónak módja lesz igénye ismételt érvényesítésére, amelyre jelen jogszabályi környezetben nem volt lehetősége.

[44] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény IX. cikkel összhangban álló bírósági ítélkezési gyakorlat kialakításának elősegítése érdekében az Abtv. 44. § (1) bekezdésének második mondata alapján elrendelte a határozatnak a Magyar Közlönyben történő közzétételét {7/2021. (II. 19.) AB határozat, Indokolás [43].

Budapest, 2021.

.....
az Alkotmánybíróság elnöke

.....
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
.....
alkotmánybíró helyett

.....
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
.....
alkotmánybíró helyett

.....
előadó alkotmánybíró

.....
alkotmánybíró

.....
alkotmánybíró

.....
alkotmánybíró

.....
alkotmánybíró

.....
alkotmánybíró

.....
alkotmánybíró

.....
alkotmánybíró

.....
alkotmánybíró

.....
alkotmánybíró

.....
alkotmánybíró

.....
alkotmánybíró

..... *alkotmánybíró párhuzamos indokolása*

.....

..... *alkotmánybíró különvéleménye*

.....